

A levéltári törvény legutóbbi módosítása példátlan módon az intézetünk tulajdonát képező egyes levéltári anyagokra kimondta, hogy az „az állam tulajdonát képezi”. A törvénynek ez a rendelkezése ellentétes az Alaptörvénnyel, amely a kisajátítás (államosítás) feltételül szabja az azonnali megfelelő kártalanítást. Amennyiben a jogalkotó szándéka nem ez volt, hanem az általunk évtizedek óta sajátunkként birtokolt iratanyagokra kimondani, hogy azok eredendően is állami tulajdont képeztek, akkor a Polgári törvénykönyv szabályai szerint javunkra bekövetkezett az elbirtoklás. Ezért intézetünk polgári jogi pert, illetve alkotmányjogi vitát kezdeményezett a magyar állammal szemben.

A magyar állam jelenlegi képviselői működésünk akadályozásán túl még attól a jogállami lehetőségtől is el akarják zárni intézetünket, hogy a törvény végrehajtása során megfelelő jogorvoslatokat vegyünk igénybe.

Az állam képviselői szerint a több okból Alaptörvény-ellenes rendelkezések végrehajtását anélkül kell túrnünk, hogy a bírósági jogvita eredményét bevárnánk, illetve hogy a végrehajtásról jogerős bírósági vagy közigazgatási határozat születne.

Mindezt a tulajdoni rend elleni olyan támadásnak kell minősítenünk, amely precedensértékű lehet. Hiszen a hatékony jogorvoslattól való megfosztás ezután mindenkiel szemben alkalmazható lesz, ha a parlamenti többség ezt elhatározza.

Ezért intézetünk ragaszkodik ahhoz, hogy az érintett iratanyagot csak abban az esetben adja ki a Nemzeti Levéltárnak, ha a vitatott tulajdonjogot jogerős bírósági ítélet megállapította, illetve a Magyar Köztársaság törvényeinek megfelelő hatósági eljárást az állam szervei intézetünknek is biztosították.

A Politikatörténeti Intézet Levéltára – mint eddig – a jogvita idején is betart minden törvényes rendelkezést, az anyag kutatását továbbra is lehetővé teszi. Egyúttal természetesen az érintett levéltári anyagot az állami szervek illetékesei ellenőrizhetik.

Budapest, 2012. augusztus 30.

Politikatörténeti Intézet
Közhasznú Nonprofit Kft.

FÖLDES GYÖRGY
főigazgató